

TRÁCH NHIỆM VỚI GIA ĐÌNH

GỢI Ý PHÂN PHỐI CHƯƠNG TRÌNH CHO CHỦ ĐỀ 4

Tuần	Tiết	Cấu trúc	Hoạt động
1	1, 2 (Quy mô lớp)	1. Tìm hiểu nội dung, phương pháp, hình thức trải nghiệm/ Khám phá – Kết nối	1. Tìm hiểu các việc làm thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình. 2. Tìm hiểu vai trò, trách nhiệm của bản thân trong việc tổ chức cuộc sống gia đình và thấy được giá trị gia đình đối với cá nhân và xã hội. 3. Tìm hiểu ảnh hưởng của thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu và lối sống đến chi phí sinh hoạt trong gia đình.
2	3, 4, 5, 6 (Quy mô lớp)	2. Thực hành – Trải nghiệm/ Rèn luyện – Vận dụng	4. Thể hiện sự chăm sóc chu đáo đến các thành viên trong gia đình. 5. Thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình. 6. Thể hiện vai trò, trách nhiệm của bản thân trong việc tổ chức cuộc sống gia đình. 7. Phân tích ảnh hưởng của thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu và lối sống đến chi phí sinh hoạt trong gia đình em. 8. Thể hiện trách nhiệm đối với gia đình.
3	7 (Quy mô lớp)	3. Báo cáo/thảo luận/đánh giá	9. Báo cáo kết quả vận dụng và kết quả tự đánh giá sau chủ đề.
3	8, 9 (Quy mô trường/ khối lớp)		Gợi ý một số hoạt động: – Triển lãm sản phẩm về “Trách nhiệm với gia đình” của HS. – Giao lưu về “Học tập những tấm gương điển hình trong trường về thể hiện trách nhiệm với gia đình”. – Trao đổi về “Kinh nghiệm tham gia phát triển kinh tế gia đình” của HS. – ...

MỤC TIÊU

Sau chủ đề này, HS có khả năng:

- Thể hiện sự chăm sóc chu đáo đến các thành viên trong gia đình.
- Thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình.

- Thực hiện được vai trò, trách nhiệm của bản thân trong việc tổ chức cuộc sống gia đình và thấy được giá trị gia đình đối với cá nhân và xã hội.
- Phân tích được chi phí sinh hoạt trong gia đình có thể bị ảnh hưởng bởi thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu và lối sống.

Góp phần phát triển:

- Năng lực chung: Năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo, hợp tác và giao lưu thông qua xử lý các tình huống, kịch tương tác giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình.
- Năng lực đặc thù: Năng lực thích ứng với cuộc sống thông qua giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình; phân tích chi phí sinh hoạt trong gia đình có thể bị ảnh hưởng bởi thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu, lối sống và điều chỉnh chi phí sinh hoạt của gia đình cho phù hợp.
- Phẩm chất trách nhiệm, nhân ái thông qua các tình huống thể hiện sự chăm sóc chu đáo đến các thành viên trong gia đình, thực hiện được vai trò, trách nhiệm của bản thân trong việc tổ chức cuộc sống gia đình.

I. TÌM HIỂU NỘI DUNG, PHƯƠNG PHÁP, HÌNH THỨC TRẢI NGHIỆM/KHÁM PHÁ – KẾT NỐI

NỘI DUNG	CÁCH THỨC TỔ CHỨC	KẾT QUẢ/ SẢN PHẨM
1. HS tìm hiểu các việc làm thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình, trên cơ sở đó nhận diện những việc làm thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết vấn đề nảy sinh trong gia đình trong trường hợp cụ thể.	– GV chia lớp thành các nhóm và yêu cầu HS dựa vào những gợi ý trong SGK thảo luận các việc cần làm thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình. – Đại diện từng nhóm chia sẻ kết quả thảo luận của nhóm mình. Lưu ý nhóm sau chỉ bổ sung những ý kiến khác các nhóm đã trình bày trước. – GV nhận xét, đánh giá và kết luận về các việc làm thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình. – GV tiếp tục yêu cầu HS dựa vào những việc làm thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình để nhận diện và chỉ ra những việc làm thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết vấn đề nảy sinh trong gia đình của bạn Chi.	Xác định được những việc cần làm thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình (SGV).
2. Tìm hiểu vai trò, trách nhiệm của bản thân trong việc tổ chức cuộc sống gia đình	– GV yêu cầu HS cả lớp suy ngẫm, chia sẻ về vai trò, trách nhiệm mà em đã thể hiện hoặc tham gia vào tổ chức cuộc sống gia đình theo những gợi ý trong SGK. – GV yêu cầu các nhóm dựa vào gợi ý trong SGK thảo luận,	– Xác định được vai trò, trách nhiệm của bản thân tham gia vào tổ chức cuộc

đình, giá trị gia đình đối với cá nhân và xã hội.	bổ sung về: vai trò, trách nhiệm của bản thân trong việc tổ chức cuộc sống gia đình; về giá trị gia đình đối với cá nhân và xã hội. – Đại diện các nhóm báo cáo kết quả thảo luận. Các nhóm khác bổ sung. – GV cùng HS tổng hợp, khái quát và chốt lại: + Vai trò, trách nhiệm của bản thân trong việc tổ chức cuộc sống gia đình. + Giá trị gia đình đối với cá nhân và xã hội.	sống gia đình (SGV). – Xác định được giá trị gia đình đối với cá nhân và xã hội (SGV).
3. Tìm hiểu ảnh hưởng của thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu và lối sống trong gia đình đối với chi phí sinh hoạt của gia đình.	– GV yêu cầu HS trong lớp nghiên cứu các trường hợp trong SGK để tìm hiểu ảnh hưởng của thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu và lối sống đến chi phí sinh hoạt của gia đình. – GV lưu ý HS phân tích những yếu tố tác động đến chi phí sinh hoạt hằng tháng của từng gia đình theo các cặp quan hệ sau: + Ảnh hưởng của thu nhập thực tế đến lối sống. + Ảnh hưởng của lối sống đến quyết định chi tiêu. + Ảnh hưởng của thu nhập thực tế, lối sống và quyết định chi tiêu đến chi phí sinh hoạt của gia đình. – GV khuyến khích HS xung phong trình bày phân tích của mình về ảnh hưởng của thu nhập thực tế, lối sống và quyết định chi tiêu đến chi phí sinh hoạt của gia đình trong từng trường hợp. – GV phân tích, bổ sung (nếu cần) và kết luận. – GV yêu cầu HS trao đổi thêm về ý nghĩa của việc chi tiêu phù hợp trong gia đình.	– Chỉ ra ảnh hưởng của thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu và lối sống trong gia đình đối với chi phí sinh hoạt của gia đình. – Nêu được ý nghĩa của việc chi tiêu phù hợp trong gia đình.

II. THỰC HÀNH – TRẢI NGHIỆM/RÈN LUYỆN – VẬN DỤNG

NỘI DUNG	CÁCH THỨC TỔ CHỨC	KẾT QUẢ/ SẢN PHẨM
Rèn luyện		
4. HS thể hiện sự chăm sóc chu đáo đến các thành viên trong gia đình thông qua sắm vai xử lý các tình huống.	– GV chia lớp thành các nhóm và yêu cầu HS làm việc theo nhóm thảo luận xác định cách giải quyết các tình huống trong SGK và phân công sắm vai thể hiện cách giải quyết. – HS sắm vai thể hiện cách xử lý các tình huống trong SGK thể hiện sự chăm sóc chu đáo đến người thân.	– HS thể hiện được sự chăm sóc chu đáo đối với các thành viên trong gia đình qua việc sắm vai xử lý tình huống.

	– GV phân tích, nhận xét, kết luận về cách giải quyết phù hợp của từng tình huống.	– Cách giải quyết phù hợp của từng tình huống (SGV).
5. HS thể hiện được sự chủ động tham gia giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình Hiền thông qua diễn kịch tương tác.	– GV yêu cầu HS cả lớp cùng nghiên cứu trường hợp trong SGK. – Đề nghị HS xây dựng kịch bản thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết các vấn đề nảy sinh trong gia đình Hiền. Kịch bản cần xoay quanh các vấn đề sau: + Con cái có nên chủ động đề xuất được tham gia bàn bạc và giải quyết các vấn đề nảy sinh trong gia đình hay không? + Rút tiền trước hạn hay đi vay? Dùng sổ ngân hàng thế chấp để vay hay vay ai? Vì sao nên làm như vậy? + Người nhà thay nhau chăm sóc ông hay thuê người chăm ông? Vì sao nên làm như vậy? – Khuyến khích tất cả HS tham gia kịch tương tác thể hiện sự chủ động tham gia giải quyết các vấn đề nảy sinh trong gia đình Hiền (SGV). – GV kết luận về cách giải quyết phù hợp trong gia đình Hiền.	– HS thể hiện được sự chủ động tham gia giải quyết những vấn đề nảy sinh trong gia đình thông qua tham gia kịch tương tác. – Kết luận về cách giải quyết phù hợp trong gia đình Hiền (SGV).
6. HS thiết kế sản phẩm thể hiện vai trò, trách nhiệm của bản thân trong việc tổ chức cuộc sống gia đình.	– GV yêu cầu từng nhóm lựa chọn và thực hiện một hoạt động ở nhà (hoặc ở địa điểm phù hợp) thể hiện vai trò, trách nhiệm của bản thân trong tổ chức cuộc sống gia đình theo gợi ý trong SGK, đồng thời chuẩn bị để báo cáo kết quả hoạt động dưới hình thức khác nhau. – Đại diện các nhóm xung phong báo cáo kết quả hoạt động dưới dạng bài viết; video; sản phẩm;... – GV nhận xét về kết quả hoạt động của các nhóm: + Về ý nghĩa của những hoạt động các em đã lựa chọn và thực hiện. + Về nội dung, hình thức của các sản phẩm đã được trình bày, báo cáo.	HS lựa chọn và thực hiện được một hoạt động thể hiện vai trò, trách nhiệm của bản thân trong tổ chức cuộc sống gia đình ở nhà (hoặc ở địa điểm phù hợp).
7. HS phân tích được ảnh hưởng của thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu và lối sống đến chi phí sinh hoạt	– GV đề nghị HS dựa trên những yêu cầu trong SGK để phân tích ảnh hưởng của thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu và lối sống của gia đình mình đến chi phí sinh hoạt trong gia đình.	HS phân tích được ảnh hưởng của thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu và lối sống của gia

trong gia đình mình và biết điều chỉnh cho phù hợp.	– HS trình bày kết quả phân tích ảnh hưởng của thu nhập thực tế, quyết định chi tiêu và lối sống của gia đình em đến chi phí sinh hoạt trong gia đình và những điều chỉnh cần thiết. – GV cùng cả lớp góp ý, nhận xét.	đình mình đến chi phí sinh hoạt trong gia đình, và đề xuất điều chỉnh (nếu thấy chưa phù hợp).
Vận dụng		
8. HS đề xuất ý tưởng em muốn tổ chức hoạt động/sự kiện thể hiện là người con có trách nhiệm trong gia đình, trình bày với gia đình về ý tưởng đó và tổ chức thực hiện.	GV đề nghị và hướng dẫn HS: – Đề xuất ý tưởng bản thân muốn tổ chức hoạt động hoặc sự kiện nào đó thể hiện là người con có trách nhiệm trong gia đình. – Sau đó trao đổi dự định của mình với gia đình và tổ chức thực hiện. – Ghi chép các kết quả thực hiện, cảm xúc và những khó khăn, cách khắc phục và bài học kinh nghiệm.	HS đề xuất được ý tưởng tổ chức hoạt động hoặc sự kiện nào đó thể hiện là người con có trách nhiệm trong gia đình và tổ chức thành công đem lại nhiều cảm xúc tích cực.

III. BÁO CÁO/THẢO LUẬN/ĐÁNH GIÁ

NỘI DUNG	CÁCH THỨC TỔ CHỨC	KẾT QUẢ/SẢN PHẨM
1. Báo cáo kết quả vận dụng. GV tổ chức cho HS báo cáo sản phẩm thực hiện được một hoạt động thể hiện vai trò, trách nhiệm của bản thân trong tổ chức cuộc sống gia đình ở nhà; báo cáo kết quả tổ chức hoạt động hoặc sự kiện thể hiện là người con có trách nhiệm trong gia đình.	– Tổ chức cho mọi HS có cơ hội báo cáo, trình bày sản phẩm dưới dạng bài viết kèm theo hình ảnh hoặc video theo quy mô tổ, hoặc lớp. – Yêu cầu các em chia sẻ cảm xúc và bài học kinh nghiệm rút ra trong quá trình tổ chức thực hiện.	– HS học tập được kinh nghiệm của nhau trong việc thực hiện trách nhiệm với gia đình nói chung và trong việc tổ chức các hoạt động/sự kiện thể hiện vai trò, trách nhiệm của bản thân trong tổ chức cuộc sống gia đình nói riêng. – Cảm xúc tích cực khi thực hiện trách nhiệm với gia đình được lan toả, khích lệ các em có động lực thể hiện trách nhiệm với gia đình cao hơn. – HS lựa chọn được những sản phẩm đặc sắc của lớp để tham gia triển lãm sản phẩm của trường.
2. Đánh giá cuối chủ đề.	– GV hướng dẫn HS tự đánh giá và đánh giá đồng đẳng trong nhóm theo các tiêu chí	HS đánh giá được kết quả hoạt động của bản thân sau chủ đề.

	trong SGK và cách đánh giá xếp loại đạt/chưa đạt. – HS tự đánh giá cá nhân. – HS đánh giá đồng đẳng trong nhóm. – GV tổng hợp kết quả tự đánh giá, đánh giá đồng đẳng của HS và nhận xét của cha mẹ HS cùng cộng đồng địa phương để đưa ra đánh giá cuối cùng.	
--	---	--

TỔ CHỨC THEO QUY MÔ TRƯỜNG (2 tiết)

TRIỂN LÃM SẢN PHẨM VỀ TRÁCH NHIỆM VỚI GIA ĐÌNH

(Ví dụ minh họa)

1. Nội dung	2. Cách thức tổ chức	3. Kết quả/ sản phẩm
<i>Mục tiêu:</i> HS có cơ hội trưng bày sản phẩm thể hiện trách nhiệm với gia đình để khích lệ, lan toả ý thức trách nhiệm với gia đình của HS trong toàn trường. <i>Nội dung triển lãm:</i> Các loại sản phẩm của HS (kế hoạch thực hiện công việc gia đình; biện pháp phát triển kinh tế gia đình; vật thật là sản phẩm mà HS làm ra,...) thể hiện trách nhiệm với gia đình của HS. <i>Đối tượng tham gia:</i> Tất cả HS các khối 10, 11, 12 trong trường.	<i>Chuẩn bị:</i> – Thành lập Ban tổ chức: Đại diện BGH nhà trường; Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh; GV tổ chức chủ đề “Trách nhiệm với gia đình” ở 3 khối lớp; Đại diện Ban PHHS, đại diện HS các khối lớp,... – Gửi thông báo về các lớp khối 10, 11, 12, trong đó cần nêu rõ mục tiêu; nội dung; thời gian nộp sản phẩm; địa chỉ gửi sản phẩm triển lãm (ví dụ: Ban tổ chức tại phòng Hội đồng nhà trường); thời gian mở cửa triển lãm (từ ... đến...). – Gửi giấy mời đến Ban đại diện PHHS. – Lựa chọn nơi trưng bày sản phẩm và trang trí (nhà đa năng hoặc phân chia mỗi lớp một khoảng tại hành lang các lớp học; hay ở tại sân trường và trưng bày sản phẩm của HS trong một buổi). – Thu nhận sản phẩm: Ban tổ chức có trách nhiệm thu nhận, lựa chọn những sản phẩm; sắp xếp, trưng bày sản phẩm (có thể theo khối lớp hoặc theo loại sản phẩm,...). – Xây dựng lịch xem triển lãm cho các khối lớp. <i>Tiến trình tổ chức:</i> <i>a. Tổ chức khai mạc triển lãm</i> – Địa điểm: Tại sân trường hoặc nhà đa năng. – Thời gian: 7h30p ngày...tháng...năm...	– Lan toả được ý thức trách nhiệm với gia đình đối với HS trong toàn trường. – HS nhận thức được sâu sắc và đầy đủ hơn trách nhiệm của mình đối với gia đình bằng những sản phẩm cụ thể và có ý nghĩa. – HS học được kinh nghiệm của bạn trong trường về việc thể hiện trách nhiệm với gia đình.

	– NDCT giới thiệu thành phần tham gia. – Trưởng ban tổ chức đọc diễn văn khai mạc triển lãm (trong đó nêu mục tiêu của triển lãm và tổng quan về các loại sản phẩm của các khối lớp được trưng bày trong triển lãm; những sản phẩm đặc sắc, độc đáo,...). <i>b. Mở cửa triển lãm</i> – Mời Ban đại diện PHHS, thầy, cô giáo và HS vào xem triển lãm các sản phẩm của HS. – GV cùng HS xem triển lãm và bàn luận về các sản phẩm. – GV yêu cầu HS chia sẻ cảm xúc, thu hoạch của mình sau khi xem triển lãm. <i>c. Đánh giá, rút kinh nghiệm sau triển lãm:</i> – Phỏng vấn HS về những điều mà các em thu hoạch được sau khi xem triển lãm; những mong đợi và điều cần rút kinh nghiệm để triển lãm có tác động lan tỏa tốt hơn (có thể theo quy mô lớp, hoặc quy mô trường). – Tổng hợp, phân tích thu hoạch, cảm xúc của HS sau triển lãm để đối chiếu với mục tiêu đặt ra. – Rút kinh nghiệm: Khẳng định những thành công và rút ra những bài học kinh nghiệm để lần sau tổ chức thành công hơn.	
--	--	--